

Raport de activitate al Î.E.P. „Știința” în anul 2018

Întreprinderea Editorial-Poligrafică „Știința”, în anul 2018, a editat lucrări din diverse domenii, cum ar fi: istorie, literatură clasică și contemporană, critică și istorie literară, cultură, manuale școlare și auxiliare didactice etc. În total, pe parcursul anului, au văzut lumina tiparului 47 de titluri, cu un volum total de 594,03 coli editoriale și un tiraj general de circa 152,7 mii de exemplare, valoarea totală fiind de peste 7076,9 mii lei.

Anul 2018 la Editura „Știința” a decurs sub genericul Centenarul Marii Uniri de la 1918. Au fost editate mai multe lucrări consacrate acestui mare eveniment istoric, constituind o întreagă BIBLIOTECĂ a CENTENARULUI UNIRII. Cu această ocazie a fost elaborat din timp un Program editorial, dedicat Centenarului MARII UNIRI, care a debutat în 2016, odată cu editarea – după 100 de ani – a primului volum al Documentelor fundamentale ale Sfatului Țării, și anume, a *Proceselor-verbale ale ședințelor în plen*.

În anul editorial 2018 a văzut lumina tiparului volumul 2 al Documentelor Sfatului Țării: *Procesele-verbale ale ședințelor Comisiei Agrare*, comisie care a elaborat legislația agrară, discutată și votată de Sfatul Țării. E un act legislativ care dă întreaga măsură a capacității creatoare a celei mai importante instituții politice și legislative a Basarabiei. Ambele volume de Documente ale Sfatului Țării sunt îngrijite de Ion ȚURCANU, care este autorul studiilor introductive, al notelor și comentariilor.

Tema Unirii este prezentă și în titlurile editate în 2018 în colecția „Pagini despre Basarabia”:

- Ștefan CIOBANU. *Basarabia: Populația. Istoria. Cultura*. Studiul monografic a fost scris în franceză, o limbă de circulație internațională, și publicat în 1941 în colecția „Studii și cercetări” a Academiei Române. Tradus abia în 1992 a fost tipărit într-o primă ediție românească la Î.E.P. „Știința” în același an. Ediția de față preia textul tipărit acum 25 de ani. Ediția este îngrijită de Cornel I. SCAFES. Traducerea din limba franceză aparține Alexandrinei GRIGORESCU.

- Paul MIHAIL. *Reconstituiri. Jurnal. Corespondență*. Volumul reprezintă o selecție de texte din moștenirea pe care ne-a lăsat-o teologul și cărturarul Paul Mihail, originar din Basarabia, născut în satul Cornova, Orhei (1905–1994). În cele trei secțiuni distincte, *Reconstituiri*, *Jurnal* și *Corespondență*, cartea cuprinde o serie de texte autobiografice, șapte profiluri inedite ale unor preoți de țară, cunoscuți de autor în deplina lor activitate, un jurnal al cărturarului din anii celui de-al Doilea Război Mondial, care reflectă realitățile basarabene din acești ani, și o selecție din corespondența preotului Paul Mihail cu consătenii săi de la Cornova, Orhei, între anii 1957 și 1994. Ediție de Zamfira MINAIL și Mihai PAPUC. Prefață de acad. Ștefan ȘTEFĂNESCU.

- *Basarabia în presa anului 1918. Interviuuri și anchete*. Ediție de Victor DURNEA. Volumul reunește aproape 60 de texte (interviuri, anchete, scrisori ș.a.), circumscrise unei tematici comune: realitatea politică, socială și culturală din Basarabia anului 1918. Publicate în presa românească din acest an, textele se axează „pe chestiuni basarabene”, formulate și discutate de chiar fruntașii vieții politice dintre Prut și Nistru.

- *Basarabia în Parlamentul Marghiloman*. Ediție de Victor DURNEA. Prefață de Ion ȚURCANU. Ediția reproduce stenogramele dezbaterilor parlamentare din vara anului 1918 din așa-numitul „parlament Marghiloman”, oferindu-ne o sumă de informații de indiscutabilă valoare istorică, care contribuie mult la clarificarea unor momente importante, mai puțin cunoscute din istoria unirii Basarabiei cu regatul român: conjunctura politică și militară în care s-a produs fenomenul, principalii factori care au contribuit la pregătirea și realizarea lui, relația dintre puterea politică și voința populară în acest proces, paternitatea textului Declarației Sfatului Țării din 27 martie 1918 ș.a.

Un alt titlu care continuă tematica Unirii este *Alexei Mateevici – un poet al renașterii basarabene*, apărut în Colecția “Personalități notorii”. Coordonatorul ediției Vasile MALANEȚCHI. La o sută de ani de la moartea fizică și, deopotrivă, la 130 de ani de la naștere, Alexei Mateevici este personalitatea emblematică a spațiului dintre Nistru și Prut: preot, poet, traducător, publicist, luptător fervent pentru cauza națională românească. El reprezintă una dintre cele mai liminoase perioade din istoria românească, în general, și cea a Basarabiei, în particular, perioada în care s-a înfăptuit Marea Unire de la 1918.

În Colecția de valorificare a patrimoniului literar „Moștenire”, în 2018, au fost publicate *Operele* unuia dintre fruntașii Revoluției de la 1848 – Nicolae Bălcescu – care este, în opinia lui Mircea Anghelescu, și „primul istoric modern” al tuturor românilor, dar și un maestru al narațiunii și evocării, recunoscut de istoricii literaturii. Ediție în două volume. Studiu introductiv, tabel cronologic de Mircea ANGHELESCU. Text îngrijit, notă asupra ediției, glosar de Andrei RUSU.

În Seria *Dimitrie Cantemir. Opere* din aceeași Colecție a apărut volumul *Divanul sau gâlceava înțeleptului cu lumea sau giudețul sufletului cu trupul*: o operă remarcabilă în mai multe privințe. Pe lângă faptul că e prima carte tipărită (și prima scrisă în limba română) a gânditorului nostru medieval Dimitrie Cantemir, e și o primă încercare filosofică în spațiul românesc. Ediția este însoțită de un amplu studiu introductiv, comentarii la text, glosar, indici și iconografie. Studiul introductiv, aparatul critic și traducerea din limba greacă aparțin regretatului academician Virgil CÂNDEA, cel mai cunoscut cantemirolog român. Lucrarea completează Seria *Dimitrie Cantemir. Opere*, inițiată de Editura „Știința” în 2016: *Istoria ieroglifică* (repere cronologice, text stabilit și

glosar de Stela TOMA. Studiu introductiv de Elvira SOROHAN); *Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor* (text îngrijit, studiu introductiv, indici și glosar de Stela TOMA).

Colecția „Moștenire” a Editurii reunește pe lângă marii scriitori clasici români și autori aproape necunoscuți cititorului nostru. În 2018, au fost publicate *Scrierile* a doi scriitori al căror destin a fost legat de Basarabia:

- *Alexandru Robot. Scrieri*. Ediția cuprinde o parte reprezentativă din moștenirea literară pe care ne-a lăsat-o Alexandru Robot (1916–1941), scriitor adoptat de către cercurile literare din regiunea Basarabia, unde s-a stabilit în 1935. Scrierile sale au fost orânduite în trei secțiuni *Poezie. Proză. Publicistică și Eseu*, care reflectă preocupările creatoare ale scriitorului și conțin texte inedite și identificate în periodicele timpului, scrieri apărute la Chișinău și București. Text ales și îngrijit, studiu introductiv, repere biografice, note și comentarii, iconografie de Nina CORCINSCHI;

- *Andrei Ciurunga. Scrieri*. Poetul Andrei Ciurunga (1918–2004), basarabean de origine, este considerat drept un „remarcabil poet al rezistenței anticomuniste”, cultivând ceremonialul suferinței, cel al iubirii de oameni și al dragostei de baștină și de patrie. Text selectat și îngrijit, repere biografice, note, comentarii și iconografie de Mihai și Teodor PAPUC. Studiu introductiv de Anatol MORARU.

Tot în anul 2018, la Editura „Știința” au văzut lumina tiparului mai multe antologii de texte literare:

A fost editată antologia *Memoria hienei* a autoarei Silvia Goteanschi – una dintre poetele cele mai interesante din generația de poeți născuți după 1982. În creațiile sale poeta „pune pe aceeași scenă fiorosul și diafanul, brutalitatea și lirismul pur, superficialitatea și profundul”, reușind astfel să captiveze cititorul.

A fost publicată antologia *Poezie europeană contemporană*, care include un grupaj de versuri din douăzeci și doi importanți poeți europeni de azi (din Franța, Luxemburg, Rusia, Belgia, Portugalia, Croația, Italia, Ungaria, Spania, Macedonia, Elveția, Islanda). Volumul cumulează astfel o imagine sintetică a liricii contemporane scrisă în ultimii ani pe vechiul continent și este un fragment de panorama a poeziei europene, în viziunea alcătuitorului, traducătorului – care este și poet – Valeriu STANCU. Studiu introductiv de Ioan HOLBAN.

Încă două volume de antologii de texte, grupate pe genuri/specii literare, au continuat Colecția „Câmpul de lectură” a Editurii: *Balada populară românească* (selecție a textelor, note

bibliografice de Mihai PAPUC. Prefață de Mircea V. CIOBANU) și *Elegia. Meditația* (prefață, selecție a textelor, note biobibliografice de Mircea V. CIOBANU).

În coeditare cu Editura Junimea de la Iași, în 2018 a apărut volumul *Oglinzile cetății. Dialoguri de ieri și de azi (Iași – Chișinău)*, cartea de căpătâi a lui Nicolae Busuioc: în interviurile, mereu surprinzătoare, de aici (în metaforă: personalitățile accentuate sunt *oglinzile* „cetăților” Iași și Chișinău), autorul „topește” problematica, ideile din eseurile sale pe teme culturale, convingerile de neclintit despre bibliotecă, lectură, cartea și rosturile ei în ordinea existenței înseși. Cuvânt însoțitor semnat de Ioan HOLBAN.

În anul 2018 a fost editată monografia *Compoziții tematice în sculptura moldovenească: anii 1940–2010*. Studiul, bogat ilustrat, al cercetătoarei Ana MARIAN prezintă apariția, evoluția și metamorfozele stilistice ale compoziției sculpturale ca gen în Basarabia, începând cu o privire de ansamblu asupra perioadei interbelice și încheind cu tendințele din ultimii ani.

Menționăm și un alt volum apărut în 2018: *Vasile Coroban. Studii. Articole. Eseuri*. Spirit nonconformist, doct și exigent, Vasile Coroban este cel mai important critic și istoric literar basarabean din perioada sovietică. Ediția prezintă o selecție din cele mai relevante studii, articole și eseuri ale cărturarui cu referință la scriitorii noștri clasici (Gr. Ureche, M. Costin, I. Neculce, Dimitrie Cantemir, V. Alecsandri, I. Creangă ș.a.), la cei universali (Dante, William Shakespeare, Jean-Jacques Rousseau, F. Dostoievski, Prosper Mérimée ș.a.), la probleme de istorie și teorie literară (Originile romanului modern, Autenticul și ficțiunea artistică, Note despre comic, Originile nuvelei, Tradițiile prozei narative românești ș.a.). Selecția și îngrijirea textelor de Mihai PAPUC. Prefață de acad. Mihai CIMPOI.

Pe parcursul anului 2018, Editura „Știința” a scos de sub tipar mai multe titluri de manuale școlare și auxiliare didactice, inclusiv, reeditări (pentru clasele 1, 2 și 7) la comanda Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al RM.

Ca și în anii precedenți, în 2018 Întreprinderea Editorial-Poligrafică „Știința” a participat la mai multe saloane și târguri de carte, naționale și internaționale, alte evenimente culturale:

Târgul Internațional de Carte de la Leipzig, Germania (15–18 martie 2018), Salonul de Carte pentru Copii și Tineret din Chișinău (19–22 aprilie 2018, Moldexpo, pavilionul 3), Târgul de Carte Librex de la Iași, România (9–13 mai 2018, Palas Mall), Salonul Internațional de Carte Bookfest București (30 mai–3 iunie 2018, Romexpo, pavilionul B2), Salonul Internațional de Carte Bookfest Chișinău (29 august–2 septembrie, Moldexpo, pavilionul central), Festivalul Internațional „Europoesia”, Brăila, Galați, România și Cahul, Republica Moldova (23–30 septembrie 2018),

Târgul Internațional Gaudeamus – Carte de Învățătură, București, România (14–18 noiembrie 2018, Romexpo, pavilionul central).

În scopul promovării producției editoriale, pe parcursul anului 2018, au fost organizate manifestări culturale și lansări de carte:

În cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, ediția a XXII-a:

- pe 20 aprilie 2018: prezentarea setului de cărți „Știința” dedicate Centenarului Unirii. Evenimentul a fost organizat la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”. Au prezentat edițiile Ion Țurcanu, dr. hab.; Maria Șleahțișchi, conf. univ., dr.; Vlad Mischevca, conf. univ., dr.; Mircea Ciobanu, director editorial, redactor-șef al Editurii „Știința”;

- pe 21 aprilie 2018: Lansarea Colecției „Câmpul de lectură”. Evenimentul s-a desfășurat în Sala de conferințe a Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, pavilionul 3, Moldexpo. Au prezentat antologiile elevii de la Liceul „Gh. Asachi” din Chișinău, îndrumați de profesoara Mariana Pîrțac. I-au susținut colegii de Liceul „Spiru Haret”, profesoara Mariana Jitari.

În cadrul Târgului de Carte Librex, ediția 2018, care s-a desfășurat sub genericul „Spațiul literar, Timpul istoric și Memoria Inimii”, Editura „Știința” a organizat două evenimente:

- AMIAZA CĂRȚILOR... FRATERNE, Editurile „Știința” (Chișinău) – „Junimea” (Iași), lansări de carte (9 mai 2018, ora 12.00, Palas Mall);

- Prezentarea PROIECTULUI EDITORIAL DEDICAT CENTENARULUI UNIRII (10 mai 2018, ora 16.00, Palas Mall).

La Bookfest București 2018, „Știința” și-a așteptat cititorii cu evenimentul “Unitatea națională: deziderat împlinit în timp – lansarea setului de cărți al Editurii „Știința” dedicat Centenarului Unirii”, organizat pe 31 mai, cu invitați speciali: Mircea Anghelescu, Tudorel Urian, Ioan Scurtu, Ion Constantin.

În cadrul Salonului Internațional de Carte Bookfest Chișinău 2018, s-au organizat două evenimente cu titlurile:

1. „Poeți ai interbelicului românesc basarabean”:

- *Alexandru Robot. Scrieri (Poezie. Proză. Publicistică. Eseu)*. Ediție de Nina Corcinschi;

- *Andrei Ciurunga. Scrieri*. Ediție de Mihai și Teodor Papuc. Studiu introductiv de Anatol Moraru (30 august 2018, ora 16.00, Moldexpo, în pavilionul central, spațiul de evenimente).

2. „Omagiu limbii române”:

- *Alexei Mateevici – un poet al renașterii basarabene*. Îngrijitor: Vasile Malanețchi;

- *Paul Mihail. Reconstituiri. Jurnal. Corespondență.* Îngrijitori: Zamfira Mihail și Mihai Papuc. Prefață: acad. Ștefan Ștefănescu;

- *Vasile Coroban. Studii, articole, eseuri.* Îngrijitor: Mihai Papuc. Prefață: acad. Mihai Cimpoi (31 august 2018, ora 12.00, Sala cu cămin a Casei Scriitorilor (str. 31 August 1989, nr. 98).

În cadrul Festivalului Internațional EUROPOESIA, ediția a III-a, dedicată centenarului întregirii României, cu deviza „Poezia unește Europa!”, la Cahul, s-au desfășurat următoarele manifestări:

- 27 septembrie, 16.00, Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu”: Întâlnirea poezilor invitați cu studenții, cadrele didactice și publicul larg. Dezbateră „Citesc, deci exist”. Recital al poezilor prezenți;

- 28 septembrie, 11.00, Liceul Teoretic „Ioan Vodă”: Dezbateră „De ce trebuie să citesc poezie?”. Recital al poezilor invitați;

- 28 septembrie, 16.00, Consiliul Raional: Întâlnirea scriitorilor invitați la Festival cu publicul din Cahul. Lansarea volumului *Andrei Ciurunga. Scrieri*, apărut la Editura „Știința”.

Pe parcursul anului 2018, în cadrul evenimentelor dedicate Centenarului Marii Uniri, a avut loc lansarea albumului *Basarabia în actul Marii Uniri de la 1918*, autori Ion Țurcanu, Mihai Papuc, pictor Romeo Șveț:

- pe 24 ianuarie 2018 (de sărbătoarea Micii Uniri din anul 1859), ora 15.00, în Sala „Galeria Unirii” de la Muzeul Unirii din Iași;

- pe 22 februarie 2018, ora 15.00, în Sala Mare a Muzeului Național de Artă al Moldovei;

- pe 20 martie 2018, ora 13.15, în Aula Facultății de Istorie și Filosofie nr. 511 din Blocul central al Universității de Stat din Moldova ș.a.

Alte PREZENTARI DE CARTE:

- Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Biblioteca Județeană "George Coșbuc" Bistrița-Năsăud a organizat pe data de 11 ianuarie, la ora 13.00, în cadrul Clubului Cultural COȘBOOK al Bibliotecii Județene, întâlnirea cu Editura „Știința”, avându-l în calitate de invitat special pe dl Gheorghe Prini, directorul Editurii;

- În cadrul Sesiunii Științifice „Centenarul Unirii Basarabiei cu România”, organizate de Academia de Științe a Moldovei și Academia Română, pe 27 martie 2018, în Sala Azurie a Academiei de Științe a Moldovei, directorul Editurii, dr. ing. Gheorghe Prini, a prezentat cărțile din programul editorial dedicat Centenarului Marii Uniri;

- Pe 29 martie 2018, în Casa de Cultură „Mihai Ursachi” din Iași, în cadrul Ediției cu numărul 100 a Clubului de promovare a culturii, cărților, dialogului „Junimea-Scriptor”, a fost

prezentată colecția „Literatura din Basarabia. Început de secol XXI”, volume, apărute la Editurile „Știința” și ARC: *Poezie*. Antologie de Lucia Țurcanu; *Dramaturgie*. Antologie de Irina Nechit; *Eseuri. Critică literară*. Antologie de Adrian Ciubotaru; *Proză scurtă*. Antologie de Iulian Ciocan; *Roman* (volumele 1 și 2). Antologie de Maria Șleahițchi.

Premiile anului 2018:

La Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret 2018, albumul „Basarabia în actul Marii Uniri de la 1918” s-a învrednicit de premiul ”Cartea cognitivă”, iar Colecția „Literatura din Basarabia. Început de secol XXI” a obținut Premiul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.

Juriul LIBREX 2018, în frunte cu scriitorul și criticul literar Ioan Holban, a acordat Editurii „Știința” două premii: Premiul LAURENȚIU ULICI pentru colecția „Literatura din Basarabia. Început de secol XXI”, apărută la Editurile „Știința” și ARC; Diplomă specială LIBREX 2018 „CENTENARUL MARII UNIRI” pentru albumul „Basarabia în actul Marii Uniri de la 1918”.

În rezultatul activității editoriale, în 2018 au fost obținuți următorii indici economico-financiari:

Venituri din vânzări – 8710,3 mii lei;

Costul vânzărilor – 6240,4 mii lei;

Profit brut – 2469,9 mii lei;

Impozit pe venit – 36,8 mii lei;

Profit net – 71,0 mii lei;

Defalcări în bugetul de stat (dividende) – 48,5 mii lei.

Salariul mediu lunar pe Întreprindere în anul 2018 a constituit 9334 lei, al directorului – 19573 lei. Mărimea indemnizației lunare a membrilor Consiliului de Administrație al ÎSEP „Știința” a fost de 600 lei, iar a președintelui CA – 1200 lei.

Numarul mediu al personalului Întreprinderii pe anul 2018 este de 21 persoane. În 2018, a fost creat un nou loc de muncă: Manager marketing și vânzări.

În anul 2018, angajații ÎSEP „Știința” au beneficiat de următoarele sporuri compensatorii:

- de la 120 până la 250 lei lunar pentru munca prestată în condiții nefavorabile (lucru la computer);
- 6 lei/zi lucrătoare pentru transport (deplasarea la și de la serviciu);
- 20 lei/zi lucrătoare pentru masa de prânz;
- 250 lei lunar pentru achitarea serviciilor comunale.

Director

dr. ing. Gheorghe Prini